

Alkuperä- ja pakkausmerkinnät ruokaturvan edistäjinä

FFD & Uudenmaan agronomit
21.11.2022

Heidi Siivonen, ruokamarkkina-asiantuntija MTK ry

Merkillistä ruokaa!

A top-down view of a white bowl filled with orange pumpkin soup, garnished with fresh green herbs and a slice of white cheese. To the right of the bowl is a white paper bag containing several round, golden-brown fried bread slices. In the background, there are fresh ingredients including a whole orange pumpkin, a bunch of green leafy vegetables, and a head of garlic. The entire scene is set against a light, neutral background.

Mitä merkki viestii?

- Alkuperä
- Valmistustapa
- Viljelytapa
- Terveellisyys
- Soveltuvuus tiettyyn ruokavalioon
- Muu informaatio

Mitä pakkaus tai etiketti kertoo?

- Elintarvikkeen nimi
- Ainesosaluettelo
- Allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet korostettuna (ainesosaluettelossa)
- Tiettyjen ainesosien tai ainesosien ryhmien määrät tarvittaessa
- Sisällön määrä (paino tai tilavuus)
- Vähimmäissäilyvyysaika (parasta ennen -päivämäärä) tai viimeinen käyttöajankohta sekä pakastuspäivämäärä (joka koskee yksinomaan pakastettua lihaa, pakastettuja raakalihavalmisteita ja pakastettuja jalostamattomia kalastustuotteita)
- Vastuussa olevan elintarvikealan toimijan nimi, toiminimi tai aputoiminimi ja osoite
- Alkuperämaa tai lähtöpaikka tarvittaessa
- Säilytysohje tarvittaessa
- Käyttöohje tarvittaessa (sisältäen varoitusmerkinnän)
- Juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia
- Ravintoarvomerkintä
([Ruokavirasto.fi](https://www.ruokavirasto.fi))

Hyvää Suomesta- merkki

- Suomalaisien pakattujen elintarvikkeiden alkuperämerkki
- Tuotteet ovat Suomessa suomalaisista raaka-aineista valmistettuja niin, että lopputuotteen suomalaisuusaste on vähintään 75 %
- Kaikki liha, kala, muna ja maito sekä yhden ainesosan tuotteet ovat kaikissa tuotteissa täysin suomalaisia
- Merkin käyttöä valvotaan, auditoinnit ym.
- Merkin myöntää Ruokatieto Yhdistys ry

Sirkkalehtimerkki

- Alkuperä- ja laatumerkki suomalaisille puutarhatuotteille – vihanneksille, hedelmille, kukille ja taimitarhatuotteille
- Voidaan käyttää vain ekstra- tai ykkösluokan tuotteissa
- Merkki takaa tuotteen sataprosenttisen kotimaisuuden
- Sen myöntää Kotimaiset kasvikset ry

Avainlippu

- Merkki kertoo tuotteen tai palvelun suomalaisuudesta
- Avainlippu voidaan myöntää tuotteelle, joka on valmistettu Suomessa ja palvelulle, joka on tuotettu Suomessa, huom. myös elintarvikkeelle
- Tuotteelle tai palvelulle lasketaan myös kotimaisuusaste, joka on suomalaisten kustannusten osuus tuotteen tai palvelun omakustannusarvosta
- Vaatimuksena on, että tuotteen kotimaisuusaste on yli 50 prosenttia
- Avainlipun myöntää Suomalaisen Työn Liitto

Ruokahuijaus on rikos

- Elintarvikeväärännösten valvontaa tarvitaan jatkuvana, yhteisenä työmuotona
- Koko alan yhteinen intressi
- Elintarvikeväärännösten arvo EU:ssa jopa yli 10 miljardia €/a
- Harmaata taloutta, järjestäytyntä rikollisuutta, terveysuhka...

reiden marjojen alkuperämaan väärentämistä selvitettiin tehovalvonnalla

Tuoreiden marjojen alkuperämaan väärentämistä selvitettiin tehovalvonnalla

17. marraskuuta 2022

Tulli valvoo tuoreiden marjojen laatua ja alkuperämerkintöjä maahantuonnin yhteydessä. Kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat marjojen myyntiä ja marjoista annettavien tietojen oikeellisuutta maahantuontivaiheen jälkeen omilla toiminta-alueillaan. Pääsääntöisesti Suomeen tuotavien tuoreiden marjojen alkuperämerkinnät ovat vaatimustenmukaiset. Elintarvikevalvonnassa on kuitenkin vuosittain noussut esille epäilyjä marjojen alkuperän väärentämistä vähittäismyymälämyyntivaiheessa

Avainsanat

Elintarvikeala

Tietoa elintarvikkeista

Tuonti

- Pakkausmerkinnät eivät saa johtaa harhaan tai aiheuttaa vaaraa
- Suomen lipun käyttö tuotteissa ei ole kiellettyä, eikä lipun käytölle ole kriteeristöä
- Luonnollinen, ”natural” > eivät ole automaattisesti luomua
- ”Kartanon parhaat” tai ”Heidin herkut”, kotimaisuuspesua?
- Ymmärrys ja tietämys merkkien merkityksestä vaihtelee, Hyvää Suomesta- merkki ja Sirkkalehti hyvin tunnettuja ja arvostettuja merkkejä
- Ruuan ostopäätöksen määrittävät hinta, kotimaisuus ja terveellisyys, (luomu, ympäristöystävällisyys)
- Tunnettu ja tunnustettu pakkausmerkki vaatii pitkäjänteistä työtä, sitoutumista ja resursseja!

Useita eriä
BITUMI/SLAKKAT

KOKKAA KOTIMAISTA

-opetusmateriaali yläkouluille

HIENOA, ETTÄ

olet valinnut materiaalin oppimateriaaliksi oppituntien ja ohjelmien tueksi. Materiaali sisältää opetusmateriaalia, jota voit käyttää suoraan 90 minuutin oppituntien tukena. Opetusmateriaali on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa. Materiaali on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa. Opetusmateriaali on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa.

MATERIAALI SISÄLTÄÄ:

- Oppimateriaali oppituntien tukena. Se on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa.
- Käsikirjoitus oppituntien tukena.
- Oppimateriaali oppituntien tukena.
- Oppimateriaali oppituntien tukena.

TERVITSEMÄ, ETTÄ on materiaali, jota voit käyttää suoraan 90 minuutin oppituntien tukena. Opetusmateriaali on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa.

30-työpäivä

LISÄTIETOA MATERIAALISTA löydät MTT:n verkkosivuilta www.mtt.fi tai soittamalla numeroon 020 320 260 000.

MATERIAALIN KYTKETTÄVÄN PERUSOPETUKSEN OPISTUS- SUUNNITELMAN PERUSTEISIIEN KOTITALOUDEN OPIAINNEISSA:

KOTITALOUDEN OPISTUS- SUUNNITELMAN KÄYTTÖ: Opetusmateriaali on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa. Opetusmateriaali on kehitetty yhteistyössä MTT:n kanssa.

TIETOKORTIT:

- Tietokortit ja ohjeet materiaalin tueksi.
- Tietokortit ja ohjeet materiaalin tueksi.
- Tietokortit ja ohjeet materiaalin tueksi.

www.mtt.fi

Kuluttajaviestintää

Hanki hyvää- opas

- Tuoteryhmittäin aukikirjoitettuja hankintavinkkejä
- <https://www.mtk.fi/-/julkisethankinnat>

Hanki hyvää- opas

*Kotimaiset pakastemarjat voi huoletta käyttää kuumentamatta.
Tuontipakastemarjat suositellaan kuumennettavaksi kunnolla ennen käyttöä.*

 Marjat, hedelmät ja mehut sekä valmisteet (ESIM. HILLOT)	 Marjat ja hedelmät	 Ravinto- rasvat	 Kasvipohjaiset juomat ja ruuanlaitto- tuotteet	
HANKINTAKRITEERIT	HANKINTAKRITEERIT	HANKINTAKRITEERIT	HANKINTAKRITEERIT	HANKINTAKRITEERIT
Alkuperä	Turvallisuus	Ympäristövastuu	Alkuperä	Ympäristövastuu
 MITTARI	 MITTARI	 MITTARI	 MITTARI	 MITTARI
Alkuperämaa ilmoitettava, pääraaka-aineen alkuperämaa ilmoitettava.	Pakastetut ja tuoreet marjat ja hedelmät on voitava käyttää kuumentamatta.	Ei palmu- tai palmuydinöljyä, maissiöljyä tai soijaöljyä sisältäviä rasvoja.	Ilmoitus pääraaka-aineen alkuperämaasta ja jalostusmaasta.	Ei palmu- tai palmuydinöljyä, maissiöljyä tai soijaöljyä sisältäviä rasvoja.

Kiitos ja herkullista joulukuuta!

heidi.siivonen@mtk.fi
p. 0405688802

